

כתבה שלישית

אגם הבועות הקפואות, קנדה

טרום קריאה

קראו את קטעי המידע הקצרים ובדקו אם הם הוסיפו לכם מידע שלא ידעתם על "קנדה" ו- "אגם הבועות הקפואות"

קנדה נמצאת בצפון אמריקה, ומעליה יש אוקיינוסים קפואים

עיר בירה: אוטווה

שפות רשמיות: אנגלית וצרפתית

אוכלוסייה: כ-38 מיליון אנשים

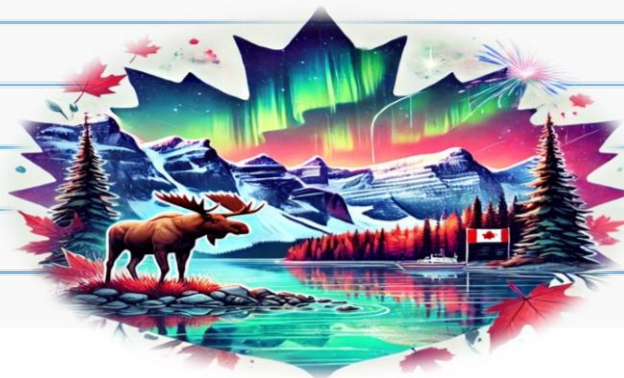
קנדה היא המדינה השנייה בגודלה בעולם (אחרי רוסיה). יש לה שטחים עצומים של טבע פראי, אגמים רבים ויערות עבותים.

אטרקציות טבע מיוחדות

בקנדה יש המון דברים לראות בטבע: הרי הרוקי הגבוהים, זוהר הקוטב הצפוני, ומפלי הניאגרה המדהימים. בחורף אפשר לראות באגם אברהם **בועות מתאן קפואות** שנלכדות מתחת לקרח!

חיות בר

בקנדה אפשר לפגוש חיות מדהימות כמו דובים, איילים, לווייתנים וכלבי ים. באזורים הצפוניים יש גם דובי קוטב!

הידעת?

הבועות באגם אברהם בקנדה עשויות מגז מתאן, שמשחרר מהצמחים שנירקבים בתחתית האגם. כשהאגם קופא, הבועות נלכדות מתחת לקרח ונראות כמו עיגולים שקופים וקסומים.

הידעת?

האגם קופא כל כך חזק בחורף, שאפשר ללכת על הקרח ולראות את הבועות בדיוק מתחת לרגליים שלך!

הידעת?

גז המתאן שנמצא בבועות הוא גז דליק, לכן לא כדאי להדליק אש ליד האגם. למרות שהוא כלוא בקרח, הוא עדיין מסוכן להתלקחות!!

אוצר מילים

משחק אוצר מילים 'אגם הבועות הקפואות', קנדה

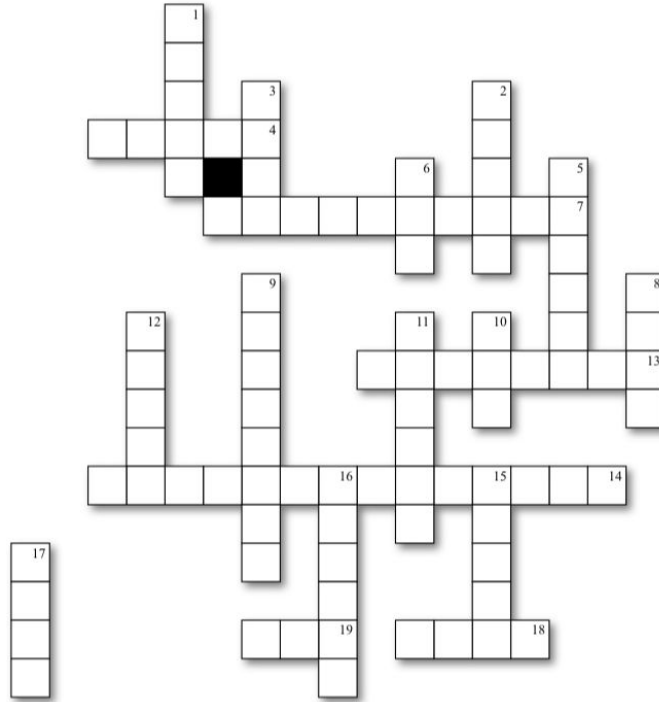

[קישור למשחק](#)

מצאו את המילים בתשבץ

'אגם הבועות הקפואות', קנדה

תשבץ

מאונך	מאוזן
1. ظاهرة	4. فقاعات
2. مناخ	7. نشاط غازي
3. طبيعي	13. غير عادي
5. مجمدة	14. الاحتباس الحراري
6. منظر طبيعي	18. كندا
8. طبقة	19. بحيرة
9. درجة الحرارة	
10. جليد	
11. تجمد	
12. تبخر	
15. خطير	
16. غاز الميثان	
17. الاكسجين	

אוצר המלים

טבעי, אידוי, גז מתאן, קנדה, קיפאון, תופעה, חמצן, נוף, מסוכן, קפואות, אקלים, בלתי רגיל, שכבה, אגם, התחממות גלובלית, פעילות גזית, קרח, טמפרטורה, בועות.

מהלך הקריאה

הבנת הנקרא והבנת הנשמע

עכשיו האזינו לטקסט.

כדי להאזין לטקסט נא לחץ על

התופעות המוזרות בעולם

'אגם הבועות הקפואות', קנדה

מאת: מיכל בן דוד

אגם אברהם, קנדה

✓ **'אגם אברהם'** הוא אגם מלאכותי (נוצר בידי בני-אדם) הנמצא למרגלות 'הרי הרוקי' בקנדה. מיליוני מבקרים מגיעים בכל שנה לאגם כדי לחזות (לראות) בתופעת טבע נדירה: בועות קפואות בתוך המים. את הבועות יוצרים צמחים הצומחים על קרקעית האגם ופולטים גז 'מתאן'. בין החודשים נובמבר-מרץ מי האגם קופאים והגז הנפלט (יוצא מהצמחים נותר לכוד (תקוע) במי הקרח ויוצר בועות במגוון צורות. כאשר מגיע האביב ומי האגם מפשירים הבועות מתפוצצות במים.

[מבוסס על כתבה של **מיכל בן דוד** והקלטת השמע מתוך כתב העת '**סימניה**']

רגע לפני שאנחנו עוברים לשאלות, **תארו** בכמה משפטים מה אתם רואים בתמונה?

לאחר ההאזנה והקריאה של הטקסט, השיבו על הכרטיסיות בכתיבה ובדיבור.

<p>השלימו אגם אברהם הוא :</p> <hr/> <hr/> <p>נמצא ב :</p> <hr/>	<p>השלימו קוראים לאגם הבועות הקפואות :</p> <hr/>
--	---

<p>נכון או לא נכון כדי לראות את הבועות יש צורך לנסוע רק לעומק האגם.</p> <p>✗ ✓</p>	<p>נכון או לא נכון אגם אברהם נמצא באזור חם שבו נדיר לראות שלג.</p> <p>✗ ✓</p>	<p>נכון או לא נכון תופעת הבועות באגם אפשר לראות בעיקר בקיץ.</p> <p>✗ ✓</p>
---	--	---

<p>מילה נרדפת למילה "נדיר"</p> <hr/>	<p>איפה נמצאים "הרי הרוקי"? א. אלבניה ב. קנדה ג. מרוקו</p>	<p>מהו הנושא המרכזי של הטקסט? א. מזג האוויר ב. אגם קפוא עם בועות ג. חיות באגמים</p>
---	---	--

<p>איזה מידע תיאורי נמסר על האגם? א. הוא נמצא במרכז העיר ב. הוא קפוא וכולל בועות קפואות ג. יש בו דגים בלבד</p>	<p>באיזה חודשים אפשר לראות בועות במגוון צורות? א. אוקטובר-מרץ ב. נובמבר-מרץ ג. יולי-יוני</p>
---	---

איזה סוג שפה יש בטקסט?

- א. שפה דיאלוגית
- ב. שפה תיאורית
- ג. שפה סיפורית

מה מאפיין טקסט מידע-תיאורי?

- א. הוא מתמקד בסיפור דמיוני
- ב. הוא מציין עובדות ומפרט תופעות
- ג. הוא כולל דיאלוגים בין הדמויות.

איזו מילה מתארת את סוג הקרח באגם?

- א. חם
- ב. קפוא
- ג. בהיר

באיזה אופן הטקסט מסביר על האגם?

- א. באמצעות סיפורים
- ב. באמצעות תיאורים מדויקים
- ג. באמצעות שאלות

הוסיפו שם תואר למילה "בועות"

צורת היחיד של המילה "בועות"

הוסיפו שם תואר למילה "אגם"

כתבו שתי מילות יחס מהטקסט

- 1. _____
- 2. _____

כתבו שתי מילות קישור מהטקסט שמצינות זמן

- 1. _____
- 2. _____

מהו זמן הפעלים שכתבת?

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

מצאו 3 פעלים שמתארים את תהליך היווצרות הבועות באגם וכתבו אותם.

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

השתמשו בפועל "נוצר" במשפט המתאר את תופעת הבועות באגם

איך נוצרת תופעת הבועות הקפואות באגם אברהם. השלימו את החסר.

הצמחים הצומחים על _____ פולטים _____
בין החודשים _____ מי האגם קופאים _____
ויוצר _____.
שמגיע האביב ומי האגם מפשירים _____.

שרטטו תמונה של איך נראה האגם בעיניכם

לאחר קריאה

האם אתם מכירים עוד תופעות טבע מיוחדות ברחבי העולם? כן / לא

בואו נלמד קצת על עוד תופעות מיוחדות.

הזריחה הירוקה – תופעה נדירה שקורית בזמן השקיעה או הזריחה, כשהשמש נראית למשך שניות ספורות בירוק בוהק מעל קו האופק, נובעת משבירת האור באטמוספירה.

זריחות חצות בנורבגיה ובאלסקה – חודשי הקיץ, באזורי הקוטב הצפוני, השמש לעולם לא שוקעת לגמרי, וניתן לראות את השמש זורחת גם בחצות. תופעה זו מתרחשת בגלל מיקומם ביחס לקו המשווה.

אגם נאטרון בטנזניה – אגם זה מכיל ריכוז גבוה מאוד של מלחים ומינרלים, ובזכות תכונותיו הכימיות, הוא יכול לשמר בעלי חיים שנפלו לתוכו בצורה של "פסלים טבעיים".

עננים זוהרים ליליים - עננים הנראים לעיתים בקיץ, בעיקר בקווי הרוחב הגבוהים. הם נוצרים בגבהים גבוהים מאוד ומוארים באור שמש שחודר מבעד לאטמוספירה, מה שמעניק להם מראה זוהר בלילה.

הגלים הזוהרים – באזורים טרופיים מסוימים ניתן לראות גלים זוהרים בלילה כתוצאה מפלנקטון ביולומינסנטי הפולט אור כחול כאשר הוא נפגש עם תנועת המים.

האגם הורוד באוסטרליה – אגם שהתפרסם בזכות צבעו הורוד המיוחד. המדענים לא בטוחים בדיוק מה גורם לצבע זה, אך מאמינים שמדובר בשילוב של חיידקים ומלח.

מכתש דנאקיל באתיופיה – אחד המקומות החמים ביותר על פני כדור הארץ עם בריכות חומציות בגוונים עזים של צהוב וכתום שנגרמים כתוצאה מהשחרור של מינרלים גופריתיים מהקרקע.

עמודי אור – תופעה אופטית המתרחשת במזג אוויר קר, כשהאור מוחזר מגבישי קרח באוויר ויוצר עמודים זוהרים שמתחילים מהקרקע ועולים למעלה, לעיתים קרובות סביב מקורות אור מלאכותיים.

משימת בעל פה

1. הציגו בפני הכיתה מה התופעה שהכי אהבתם? ומדוע!
2. אם יכולתם להיות מדעני טבע, מה הייתם חוקרים?
3. דמיינו שהייתם חוקרים טבע באי בודד. מה הייתם מצפים למצוא שם, ואיך הייתם לומדים על הסביבה ועל היצורים שם?

סמנו הערות לשימושכם/כן

